

вождани отъ Кара-Георги, безнаказаната дързостъ на горскитѣ хайдутѣ въ Македония, достигнали съ подвизитѣ си вратитѣ на Цариградъ, при което всички тѣзи събития, натрупани въ двайсетъ години, разкриватъ на гърцитѣ слабостта на турската империя; отъ друга страна тѣхнитѣ неспирни страдания поради свирепството на Али паша Янински, гледката на щастieto, на което се радватъ Йонийскитѣ острови отъ началото на XIX вѣкъ подъ европейско управление, тѣхното богатство, тѣхното образование, споменитѣ за древния имъ блѣсъкъ, — всичко ги зовѣше да вдигнатъ оръжие“. Този борчески духъ намира подхрана и въ класическата литература, пълна съ спомени за хероизъмъ при отстояване на гръцката независимостъ. Новитѣ патриоти се въодушевяватъ отъ стиховетѣ на Есхила, въ неговитѣ Перси: „Синове на гърцитѣ, елате да освободите отечеството си, да освободите вашитѣ деца, вашитѣ жени, храмоветѣ на великитѣ богове, гробоветѣ на вашитѣ бащи; за тия нѣща трѣбва да се сражавате сега“. Едно напомняне и единъ зовъ, които ще намѣрятъ дълбокъ отзвукъ между образованитѣ граждани на поробена Елада.

Нѣколко месеца следъ основаване на онова „Ученолюбиво дружество“, и ужъ като неговъ клонъ, въ 1814 г. възниква на чужда територия, въ Одеса, т. н. „Приятелско дружество“ — *Φιλική εταιρία*. Членове-основатели на тази революционна организация сж търговецътъ Скуфасъ отъ Арта, масонътъ Ксантосъ отъ Патмосъ и младежътъ Атанасъ Чакаловъ, синъ на гръцки търговецъ отъ Москва; и тѣхната смѣла цель, чисто политическа, е — да възстановятъ свободата на роба не само въ малката Елада, а и въ предѣлитѣ на цѣлата нѣкогашна Византия, съ столица Цариградъ. Отначало заговорътъ, тѣй таинственъ съ своитѣ обреди, клетви и посвещения на новитѣ привърженици, не се радва на особенъ успѣхъ; всички надежди се възлагатъ на руската помощ, тѣй като наивно се вѣрва, че императоръ Александъръ I не е чуждъ на гръцкия стремежъ за прогонване на султана. Но постепенно биватъ спечелени за дѣлото видни гръцки емигранти, прѣснати по Европейска Турция, така че въ 1818 г. централата на съюза може да се премѣсти въ Цариградъ. Отъ тукъ биватъ разпратени изъ всички провинции дѣятелни агенти, за да учредятъ навредъ „ефории“, които да иматъ своя каса и да ча-